

Lena Plym Forshell
Folktandvård Västerbotten

Omfördelning av barn och unga mellan folktandvårdens kliniker

HSN 944-2023

Sammanfattning

Svensk tandvård är under förändring. En följd är uttalad resursbrist i Folktandvården i de norra regionerna. Tandvård bygger på regional och statlig finansiering. Privata aktörer utför vård som finansieras av stat och region. Regionens egen aktör, Folktandvården Västerbotten, utför vård finansierad av stat och region men har till skillnad från privata aktörer även ett regionalt slutansvar mot befolkningen. Slutansvaret avser tillgång till akuttandvård, fri tandvård till barn och unga vuxna, tandvård till vuxna med särskilda behov, asyltandvård och specialisttandvård.

Regelbunden tandvård till vuxna utan särskilda behov finansieras statligt. Regelbunden tandvård till vuxna har hittills varit en viktig del i Folktandvårdens ekonomi. Det är även en omtyckt arbetsuppgift i tandläkaryrket och borgar för god tandhälsa.

Folktandvården förlorar kontinuerligt tandläkare till privata aktörer. Privata aktörer erbjuder högre lön och arbetsuppgifter med utgångspunkt från regelbunden tandvård till vuxna. Resursbrist av tandläkare tvingar fram allt hårdare prioriteringar i utförandet av tandvård i folktandvården. I nuläget är utförandet av regelbunden tandvård till vuxna kraftigt begränsad hos flertalet av länets folktandvårdskliniker till förmån för akuttandvård, tandvård till barn och unga vuxna 3–23 år och till vuxna med särskilda behov.

Mot bakgrund av detta föreslås en förändring gällande Barn och unga vuxna.

Folktandvården ges rätt att vid resursbrist under 2024-2025 omfördela barn, ungdomar och unga vuxna (3-23 år) till kliniker med kortare väntetider och fler personella resurser.

Förslaget avser regionalt finansierad tandvård enligt Hälsoval för barn, ungdomar och unga vuxna 3–23 år (LOV). Folktandvården är vårdgivare för drygt 99% av dessa patienter. Enligt LOV har patienten rätt att välja klinik. Framför allt i Umeå och Skellefteå finns kliniker med väntetider och resursbrist. Fortsatt stor belastning på dessa kliniker ger ännu längre väntetider för patienter 3–23 år och äventyrar patientsäkerheten ytterligare.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionstyrelsen att besluta

Folktandvården ges rätt att från den 1 januari 2024 till den 31 december 2025 vid resursbrist omfördela barn, ungdomar och unga vuxna (3-23 år) till kliniker med kortare väntetider och fler personella resurser.

Bedömda resultat och konsekvenser

Gällande förslaget om att ge Folktandvården rätt att vid resursbrist omfördela barn, ungdomar och unga vuxna (3-23 år) till kliniker med kortare väntetider och fler personella resurser är en konsekvens att det kan innebära en längre resväg för patienten. Hänsyn bör därför tas till avstånd och möjlighet att använda kommunala färdmedel vid klinikbyte.

Beslutet innebär en positiv möjlighet till förbättrad arbetsmiljö för personalen inom folktandvården.

Förslaget innebär ett avsteg från Lagen (2008:962) om valfrihetssystem och att målgruppens möjlighet att välja tandklinik begränsas.

Resurser och finansiering

Ej aktuellt

Jämställdhet

Ärendet har ingen speciell påverkan på barn och unga ur ett jämställdhetsperspektiv.

Beredningsansvariga

Förslaget är upprättat av Tandvårdschef Anna-Maria Stenlund och dialog har först med beställarenheten.

Beslutsunderlag

Bilaga, Försenade barn och unga vuxna

Beslutet expedieras till

Anna-Maria Stenlund, Tandvårdschef
Magdalen Alatalo Berg, Enhetschef vid beställarenheten